

Arbeidsdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Vår fil: B13-GC007
Vårt arkiv: Fagpolitisk
Saksbeh: Grete Crowo

Oslo, 21. august 2013

Høring – tilpasning av uførepensjon fra offentlige tjenstepensjonsordning til ny uføretrygd i folketrygden

FFO har gjennomgått høringsnotatet og vi vil med dette komme med våre synspunkter til enkelte at de foreslåtte endringene.

Uføretrygd og funksjonshemmedes levekår

Med sine 71 medlemsorganisasjoner, som til sammen har mer enn 330.000 medlemmer, er FFO Norges største paraplyorganisasjon for organisasjoner av funksjonshemmede og kronisk syke. Mange av disse er uførepensjonister i folketrygden, og noen av disse mottar etter all sannsynlighet også uførepensjon fra offentlig tjenstepensjonsordning (OfTP). Netto pensjonsutbetaling vil være avgjørende for den enkeltes levekår.

Mange kronisk syke og funksjonshemmede har svært pressede levekår både ut fra sitt lave inntektsnivå og på grunn av tilleggsutgifter man har som følge av sin sykdom og funksjonshemming. Det er derfor av avgjørende betydning at innretningen på OfTP sin tilpasning til ny uføretrygd i folketrygden i utgangspunktet blir best mulig for dem det gjelder. Samtidig ser FFO at det på enkelte områder er behov for at innretningen må tilpasses folketrygdens nye uføretrygd, samt folketrygdens alderspensjon for uføre og skatteregler i tilknytning til de nye ordningene.

FFO er imot å gjøre OfTP til en ren forsikringsordning

Departementet ønsker høringsinstansenes syn på om OfTP bør gjøres om til en ren forsikringsordning, slik at det blir et rent risikoprodukt uten spareelement. FFO merker seg at tjenestetid er videreført som beregningsfaktor i lovutkastet og da ikke utformet som en ren forsikringsordning.

FFO er imot å fjerne muligheten til å ta med seg en oppsatt rett til uførepensjon når man går fra en jobb som er tilknyttet OfTP til en jobb uten slikt medlemskap. Spareelementet i OfTP er et viktig element, og tjenestetid og innbetaling fra den enkelte er et viktig prinsipp for slike typer tilleggspensjoner. Å kunne ta med seg oppsparte pensjonsrettigheter sikrer også en mobilitet i arbeidslivet.

FFO støtter ny alder for overgang til alderspensjon

Departementet legger til grunn at personer som nå har en aldersgrense for alderspensjon på 70 år, og som mottar uføretrygd fra tjenestepensjonen i ny ordning - skal gå over på alderspensjon fra de er 67 år. Dette vil bli en tilpasning til folketrygden, der både ordinære alderspensjonister og alderspensjonsregler for uføretrygdede har en aldersgrense på 67 år.

FFO kan støtte denne endringen. De fleste vil få en samlet høyere ytelse mellom 67 og 70 år dersom de mottar alderspensjon fra tjenestepensjonsordningen og ikke er uføretrygdede etter 67 år.

FFO støtter ikke endring i opptjeningsgrunnlaget

Uføre får i dag medregnet tjenestetid fram til aldersgrensen som er 70 år for de fleste. Departementet foreslår nå at uføre kun skal få medregnet tjenestetid fram til 67 år, altså 3 år kortere enn i dag.

FFO mener at uføre som blir alderspensjonister ved 67 år fortsatt skal ha en medregnet tjenestetid til de er 70 år. Det bør være mulig å ha den type særregler for medlemskap i OfTP. For medlemmer som ikke har full opptjeningsstid på 30 år ved alderspensjonsalder på 67 år, vil tre ekstra opptjeningsår ha en betydning. FFO har fått opplyst at dette gjelder ca. 10 prosent av uføre med OfTP. Det har vært en politisk forutsetning i ny uføretrygdordning og tilpasning til OfTP at medlemmene skulle kunne opprettholde kjøpekraften, og en slik endring vil være et brudd med denne forutsetningen.

FFO var også i mot, slik den nye uføretrygdordningen legger opp til, at uføre i folketrygden kan tjene opp pensjonsrettigheter kun til de er 62 år. FFO gikk inn for at man burde ha opptjening fram til 67 år¹. Uføre har ikke samme mulighet som alderspensjonister som går av ved 62 år til å jobbe ekstra ved siden av.

FFO støtter ikke å fjerne muligheten til uføregrad lavere enn 20 %

FFO vil understreke at den retten man har i OfTP til mulighet til å få uførepensjon til pensjoner med lavere uføregrad enn det som gir rett til uføreytelser fra folketrygden, og det er bra at man fortsatt går inn for å beholde denne muligheten. FFO er derimot ikke enige med departementet at man skal innføre en minstegrense på uføretrygd på 20 %. Selv om det er få tilfeller som har mindre enn 20 % uføregrad fra OfTP, så er det viktig for dem det gjelder. Dette kan gi en avlastning for kronisk syke eller funksjonshemmede, som uten OfTP selv måtte finansiert en redusert arbeidstid.

Selv om ny uføretrygdordning åpner for muligheten til å tjene inntil 80 % av tidligere inntekt uten at man mister uføregraden, så gjelder dette personer som er tilkjent uførepensjon ut fra en uføregrad på minst 50 % (eller minst 40 % om man komme fra AAP). Det er bra at OfTP fanger opp dem som har større arbeidsevne enn kravet i ny uføretrygdordning, samt muligheten til å få støtte under 20 % uførhet.

FFO støtter endringer i enkelte spesialbestemmelser i OfTP om uførepensjon

FFO støtter at spesialbestemmelsen om uførepensjon ved alderssvækkelse fjernes, og at man likestiller kravet til uførhet fra fylte 64 år med folketrygdens krav til uførhet. Vi er også enige i at det må være samme sykdomsbegrep i OfTP som i folketrygden.

---

¹ FFOs merknader til Prop. 130 L (2010-2011) Endringer i folketrygdloven (ny uføretrygd og alderspensjon til uføre).

FFO kan støtte at man kan fjerne uførepensjon som atferingsstøtte. Vi ser at det ikke er behov for særregler lenger siden vi i dag har mange flere virkemidler gjennom arbeidsrettede tiltak enn da denne ordningen ble innført. Det er derimot en forutsetning at NAVs innsats og samarbeid med arbeidsgivere og arbeidstakere om arbeidsrettede tiltak er god.

FFO mener at OfTP kan være en «buffer» for medlemmer uten rettigheter

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det fortsatt skal være mulig å få uførepensjon gjennom OfTP når man har for kort medlemskap i tjenstepensjonsordningen og rammes av karantenebestemmelsen, og samtidig ikke har rettigheter i folketrygden.

For mennesker som kommer i en uheldig situasjon og rammes av sykdom kort tid etter at medlemskapet ble inngått, og som ellers fyller vilkårene til uførepensjon - kan OfTP være det eneste sikkerhetsnettet man har til en varig ytelse for livsopphold når en faller ut av arbeidet. FFO ser samtidig at dette utfordrer forskjeller mellom dem som arbeider i en virksomhet med medlemskap i OfTP og dem som ikke gjør det, og at det kan utfordre pensjonskassenes medlemmer med rettigheter etter dagens regler. FFO mener likevel at OfTP bør kunne utvides til denne nye målgruppen, men at de da bør få en minsteytelse som er lavere enn den minsteytelsen øvrige medlemmer med rettigheter i OfTP får. Utvidelsen bør kun gjelde for dem som heller ikke har rettigheter i folketrygden.

Hvilende rett

FFO støtter at man skal få beholde retten til uføretrygd gjennom OfTP i inntil 5 år dersom pensjonen faller bort på grunn av for høy inntekt (hvilende rett). Det er viktig at reglene blir de samme som i ny uføretrygdordning.

Med vennlig hilsen

FUNKSJONSHEMMEDES FELLESGRUPPE

Knut Magne Ellingsen /s/
Leder

Liv Arum
Generalsekretær